

Program DAN HIRA

DAN potvrzuje zásadu "Bezpečnost především" svým programem HIRA, který rychle získává na popularitě v zámoří i v Jižní Africe.

Od zavedení programu DAN HIRA (tj. Hazard Identification and Risk Assessment - *Odhalování rizik a vyhodnocování nebezpečí*) věnuje potápěčská veřejnost velkou pozornost tomuto preventivnímu přístupu zaměřenému na vyšší bezpečnosti při potápění. Tato iniciativa, původně vzniklá v Jižní Africe a plně podporovaná a uznávaná celým společenstvím IDAN, se rychle rozšiřuje v USA i v Evropě. Děje se to i díky úsilí našeho týmu zkušených odborníků odhodlaných prosazovat poslání DAN, tj. naši hlavní prioritu, kterou je předcházet nežádoucím událostem a nehodám v duchu „Safety First“ (Bezpečnost především). Zmíněná iniciativa zahrnuje vyhodnocování všech aspektů souvisejících s potápěním - členů zdravotních a bezpečnostních týmů, obsluh člunů, ale i školení, plnění lahví dýchacím plynem, poskytování potápěčské výbavy atd. Kromě podpory kultury bezpečného potápění mezi poskytovateli potápěčských služeb usilujeme tímto programem i o to, abychom co nejvíce přesvědčili a poučili provozovatele potápěčských středisek a klubů, jak mají odhalovat a předvídat události nebo skutečnosti, která mohou představovat zdravotní a/nebo bezpečnostní rizika pro klienty i zaměstnance, jak taková nebezpečí snižovat nebo zcela vylučovat a jak dosáhnout stavu, kdy budou provozovat své aktivity s veškerou potřebnou opatrností. Program DAN HIRA, nápad a duchovní dítě doktora Alessandra Marroniho (DAN Europe) a Francoise Burmana (GR DAN Jižní Afrika), vypracovaný do realizační fáze doktorem Jackem Meintjesem, byl poprvé uveden do praxe a posouzen doktorkou Cecilíí Robertsovou na Kypru, kde se testoval ve velmi dobře vybaveném a zavedeném potápěčském středisku Dive-In v Larnace.

Program DAN HIRA byl prvně spuštěn v Jižní Africe, kde jej v roce 2011 začalo ověřovat a používat potápěčské středisko Sodwana Bay Lodge Scuba Centre. Bylo nám umožněno strávit několik dní pečlivým pozorováním provozu zmíněného potápěčského střediska, přičemž jsme sledovali a průběžně diskutovali používané přístupy a postupy. Hodnotili jsme preventivní bezpečnostní opatření v celém areálu, v některých případech jsme i doporučili určitá potřebná vylepšení. Všeobecně lze říci, že se jednalo o vynikající příležitost začít s jemným „doladováním“ celkového systému hodnocení provozu potápěčského střediska a dokumentace prováděných činností. Zmíněný program významně pomáhá hodnotiteli odborněji posoudit kvalitu provozu potápěčského zařízení, a také prohlubuje vědomosti zúčastněných operátorů pro zvýšení bezpečnosti při jejich každodenní práci.

Dalším krokem bylo uvedení programu DAN HIRA na Kapském poloostrově, kde se hodnotila čtyři potápěčská střediska: Underwater Explorers v Table View, Pisces Dive Centre v Glencairnu, Dive Action v Paarden Eilandu a Alpha Dive Centre v místě zvaném Somerset West. Tento týden intenzivních evaluací poskytl ideální příležitost našemu novému jihoafrickému hodnotiteli, panu Morné Christou, prohloubit své znalosti a zdokonalit si své dovednosti potřebné pro hodnocení provozu středisek, ale také mu umožnil posílit partnerské vztahy s provozovateli zmíněných zařízení. Všem nám společně se zároveň naskytla příležitost uvědomit si výzvy a problémy, kterým čelí všichni operátoři. Ty jsme také ujistili naší trvalou podporou a ochotou pomáhat jim radami, kdykoli je budou potřebovat.

V lednu roku 2012 byl program DAN HIRA představen zainteresovaným hodnotitelům v USA. Po návštěvě kanceláře DAN America v Durhamu v Severní Karolíně jsme se vydali k jezeru v bývalém kamenolomu Blue Stone Quarry u města Thomasville vzdálenému asi půldruhé hodiny jízdy autem, abychom zde zahájili nácvik a praktické ukázky hodnotitelských dovedností podle programu HIRA. Poté následovala návštěva potápěčského střediska Horizon Divers v Key Largo (v oblasti Florida Keys), kde se uskutečnilo první formální hodnocení jako součást procesu zavedení programu HIRA do praxe v této oblasti. Všichni

zúčastnění nabyli přesvědčení, že se jedná o další významnou aktivitu podporující hlavní poslání DAN – jak předcházet potápěčským i nepotápěčským nebezpečným událostem a nehodám a, když už k nim bohužel dojde, jak je co nejlépe zvládnout. Logickým pokračováním na cestě mezinárodního rozšiřování programu HIRA byla návštěva v DAN Europe. Převážně teoretická a formální součást školení se uskutečnila v kancelářích DAN v italském Rosetu pro velmi motivovanou skupinu hodnotitelů plánujících předvést a podpořit tento program zainteresovaným potápěčským partnerům. K praktickým výcvikovým účelům bylo vybráno přímořské město Pescara (oblíbená prázdninová destinace Italů u pobřeží Jaderského moře). Hodnotilo se středisko Acquatica Scuba pod vedením našeho týmu profesionálů a během prováděné evaluace se zdůrazňovaly všechny aspekty, které se musí zvažovat a posuzovat, ale také jak se celý postup ve skutečnosti správně provádí. Další dva dny byly věnovány novým „rekrutům“, kteří měli posílit stávající osazenstvo a prakticky si vyzkoušet své dovednosti používané při hodnocení podle HIRA. Následná návštěva potápěčského střediska Gruppo Nasim v místě zvaném Riva di Traiano nedaleko Říma poskytla ideální příležitost pro začlenění všech aspektů rekreačního, speciálního i technického potápění do tohoto programu. Jedním z důležitých úkonů bylo vyhodnocení kvality vzduchu, a to jak z pohledu personálu, tak i nových hodnotitelů. Snadnost použití testovacího přístroje i velmi krátká doba, které je zapotřebí k získání životně důležitých informací a výsledků rozhodně povede k situaci, kdy se používání tohoto přístroje stane standardní součástí programu HIRA v budoucnosti.

Závěrečnou etapou celé ověřovací akce byla návštěva velmi dobře vedeného školicího a výzkumného střediska Scuba Dolphin v Římě. Nejdříve se hodnotil průběh teoretické výuky, poté odjeli potápěči k ponorům u Torvaianica. Zde bylo možno pečlivě sledovat práci člunů i průběh ponorů. Během našich návštěv v nejrůznějších potápěčských zařízeních, z nichž každé bylo zvláštní a jedinečné svým uspořádáním i nabízenými službami, jsme došli k názoru, že každé hodnocení i výsledná zpráva musí být přizpůsobeny místním zvláštnostem příslušného potápěčského střediska. Ve všech dosud navštívených oblastech byl program DAN HIRA přijímán s otevřenou náručí a každý, kdo se této iniciativy nějak zúčastnil, souhlasil s tím, že se jedná o velmi důležitý krok směrem k prevenci potápěčských i nepotápěčských nechtěných událostí a nehod. Díky tomuto programu se prohlubují znalosti zaměstnanců i operátorů jak rozpoznávat a řešit možná rizika a s nimi spojené nebezpečí. To vše přispívá k lepším, bezpečnějším a jistějším zážitkům souvisejícím s potápěním.